

Svet revije

mag. Ivan Bresciani
mag. Albert Bačar
dr. Viljem Lovše
Jože Mlakar
Marjan Peneš
dr. Andrej Perko
dr. Peter Svetina
Marija Šušteršič
Marija Žabjek

Odgovorni urednik

dr. Silvo Šinkovec

Uredniški odbor

Erika Ašič
dr. Janez Gabrijelčič
dr. Dejan Hozjan
dr. Jana Kalin
dr. Vanja Kiswarday
mag. Marijana Kolenko
dr. Nives Ličen
dr. Franci M. Kolenc
prof. Bernarda Mal
dr. Anton Meden

Naslov uredništva

Vzgoja, Rožna ulica 2,
1000 Ljubljana
01/43-83-983
revija.vzgoja@gmail.com
silvo.sinkovec@rkc.si
http://www.revija-vzgoja.si

ID za DDV

SI64231160

Transakcijski račun

SI56 6100 0000 9750 496
odprt pri Delavski hranilnici d.d.

Oblikovanje in prelom

Tiskarna Oman, Kranj

Tisk

Grafis trade d.o.o.

Lektoriranje

Barbara Rodošek

Revija *Vzgoja* izhaja štirikrat letno. Cena izvoda v letu 2019 je 5,80 €. Naročnina za naročnike v Sloveniji je 23 € (tujina 36 €). DDV in poštnina sta vštet v ceno. Odpoved naročnine sprejemamo samo pisno za naslednje obračunsko obdobje. Navodila za pisanje prispevkov lahko dobite na uredništvu ali na spletni strani. Nenaročenih prispevkov ne honoriram. Če naročniki svojega izvoda ne prejmete na dom, prosimo, da nas o tem obvestite. Natisnjenih 1500 izvodov.

ISSN: 1580-0482

Revijo sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Družinska pedagogika

■ **Silvo Šinkovec**, D. J., dr. ped. znanosti, psiholog, defektolog in teolog, je predavatelj, terapevt, voditelj več seminarjev, šol za starše in duhovnih vaj, urednik revije *Vzgoja*, duhovni asistent DKPS in direktor *Inštituta Franca Pedička*.

»Blagor družine je odločilnega pomena za prihodnost sveta in Cerkve,« je zapisal papež Frančišek v čudoviti knjigi o družini (*Radost ljubezni*, 2016, Ljubljana: Družina), zato bo družina vedno posebna skrb družbe. Naša revija *Vzgoja* družini ves čas posveča posebno pozornost, rubrika za starše nagovarja prve vzgojitelje. Tokrat žariščno temo posvečamo družinski pedagogiki.

Prva vzgoja se dogaja v družini. Za vse poklice se ljudje pripravljamo, le za starševski poklic ni študija. Mama in oče se morata na podlagi svojih izkušenj znajti v svoji vlogi. Če večina staršev dobro opravlja svojo nalogo, pa je vprašanje, kaj se dogaja v ekonomsko, čustveno, kulturno ter duhovno šibkih družinah, v nepopolnih in spreminjajočih se družinah, v katerih imajo starši resno težavo s svojo zasvojenostjo ali boleznijo, tam, kjer se zgodi smrt, ločitev, finančni polom, selitev v drug kraj ali v tujino. Kakšna je družinska vzgoja, če starši niso dobili potrebne kulture življenja, da bi tudi sami postajali nosilci zdrave kulture? Danes se sprašujemo tudi o družinski vzgoji v digitalni družbi.

Naloge družine so številne. Otroku naj zagotavlja materialno gotovost (stanovanje, hrano, obleko, obutev, šolanje itd.), čustveno varnost, varno socialno okolje za učenje odnosov, življenje zdrave spolne identitete, učenje jezika, temeljnih vrednot in za uvajanje v duhovnost. Že Pestalozzi omenja družinsko pedagogiko. Odkar pa se je razmahnila družinska terapija, veliko več govorimo in pišemo o družini. Družinska terapija se je v osemdesetih letih razširila ter se v devetdesetih močno uveljavila tudi pri nas. Na tem področju je veliko smeri, zato je pogled na družinsko vzgojo odvisen od antropološkega koncepta, na katerem temelji terapevtska šola. Vzgojno-izobraževalne ustanove vedno iščejo pravi odnos s starši. Med mnogimi knjigami, ki opisujejo ta odnos, naj omenim knjigo *Otroci so tega vredni* (Coloro-

so, 1996, Ljubljana: Tangram) in zbornik *Družina – šola* (Žerovnik (ured.), 1998, Ljubljana: Družina, Pedagoški inštitut).

Ko so na pedagoški fakulteti v Salamanki ugotovili, da bodoči učitelji niso dovolj pripravljani na dialog s starši, so uvedli predmet družinska pedagogika. Če učitelji niso pripravljani na pogovor s starši, se jih bojijo, se jim izogibajo ali se skrijejo v formalistične odnose, kar jim daje lažno varnost. Starši to vrnejo s formalističnim odnosom; z inšpektorji in sodniki.

Kako naj vrtec, šola staršem priskočita na pomoč, da bodo dobri 'družinski pedagogi'? V vrtcih in šolah so bila vedno predavanja za starše, saj šola vedno išče svoje prve zaveznike. Če je odnos med starši in vzgojitelji/učitelji sodelovalen, potem se večina vprašanj, povezanih z otroki, dobro reši. V šestdesetih letih je Pediček veliko predaval staršem ter ljubezen staršev predstavil kot »čudežni kamen vzgoje« (Pediček, *Vozli družinske vzgoje*, 1971, Ljubljana: DZS, str. 41).

V devetdesetih letih se je razširila šola za starše. Za to žarišče smo vprašali strokovnjake, ki predavajo staršem ali vodijo šole za starše, kakšna je njihova 'družinska pedagogika', kakšna vzgojna sporočila posredujejo staršem. Sodelovati s starši pogosto pomeni dotikati se njihove krhkosti, nevednosti in ranjenosti. Papež Frančišek zato pravi, naj se »odpovemo temu, da bi se kot posamezniki ali kot skupnost zatekali v zavetja, ki nam omogočajo obdržati varno razdaljo do jedra človeškega trpljenja; naj raje vstopimo v stik s stvarnim življenjem drugih in spoznamo moč nežnosti. Če storimo to, bo pot našega življenja res čudovita« (2016: 308). Kdor zmore nežno prisotnost, bo ravnal prav, sočutno in ustvarjalno. Zato v družini potrebujemo duhovnost, ki jo papež vidi kot pot izpolnitve: »Kdor ima globoko hrepenenje po duhovnosti, /.../ je to pot /.../ k vrhuncu mističnega zedinjenja« (n. d.: 316). ◀